

Informasjon om forskningsprosjektet *PrisonEd*

I dette skrevet gir vi deg informasjon om målene for dette forskningsprosjektet og hva prosjektet innebærer for deg.

Formål

Begrunnelsen for PrisonEd er hvordan utdanning kan muliggjøre innsattes ansettelse etter løslatelse, og med dette forhindre at de faller tilbake i kriminalitet. Dette vil støtte skolesystemets endelige formål, som inkludering, læring og fellesskap. Norges nasjonale læreplan har i flere tiår, og nå også med fornyelse av den nasjonale læreplanen (Fagfornyelsen), vektlagt læring i et livsløpsperspektiv. Et livsløpsperspektiv innebærer at utdanning kan utstyre elevene med viktige livsferdigheter og gi dem en kompetanse til å mestre livet sitt, delta i arbeidslivet og i samfunnet ellers.

PrisonEd er et forskningsprosjekt

Formålet med prosjektet er å undersøke hvilken rolle opplæring kan for i hvilken grad innsatte etter endt soning faller tilbake i kriminalitet. I denne sammenhengen er innsatte en forsømt populasjon, spesielt ettersom forskning har vist at utdanning er lovende for å redusere tilbakefallstallene. Til tross for dette har vi flere utfordringer når det gjelder utdanning i norske fengsler. Én, mange innsatte ønsker å delta i utdanning i fengselet, men mange fengsler har ikke kapasitet til å tilby dette til alle innsatte som ønsker. To, mange innsatte deltar ikke fordi de anser sine egne grunnleggende akademiske ferdigheter som for dårlige til å dra nytte av og fullføre utdanning. Tre, antall innsattes deltakelse i fengselsundervisning i Norge har gjennomgått en drastisk reduksjon siden 2015. Dette er et paradoks siden norsk kriminalomsorg har som et uttalt mål at fengsel skal være rehabiliterende. PrisonEd skal derfor undersøke hva som kjennetegner innsattes muligheter til å delta og fullføre utdanning i fengsel. Fengsel er tap av frihet, ikke tap av rettigheter. Dermed har vi et ansvar for å øke bevisstheten om denne elevpopulasjonen – de har nøyaktig samme rettigheter og mål for utdanningen som alle andre elever i norsk grunnskole og videregående skole.

PrisonEd er et forskningsprosjekt. I PrisonEd vil vi undersøke følgende problemstillinger:

- Hvilken sammenheng har utdanningsnivå før soning ha med tilbakefall til kriminalitet?
- I hvilken grad har innsatte som fullfører utdanning i kriminalomsorgen mindre tilbakefall sammenlignet med innsatte som ikke deltar i utdanning under soning?
- I hvilken grad bidrar utdanning til høyere sysselsetting av innsatte etter endt soning?

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Universitetet i Oslo, Institutt for spesialpedagogikk

Hvorfor er du inkludert i studien?

Personer som enten soner dom eller som har sonet en dom årene så langt tilbake krimregisteret går. PrisonEd samler inn pseudoanonymiserte data, det vil si at vi får registerdata fra SSB.

Hva innebærer prosjektet for deg?

PrisonEd er en registerstudie. Den samler inn opplysninger om kriminalitet (alt fra siktelser til dom), samt opplysninger om inntekt, demografi og utdanning. Disse dataene samles inn fra SSB. Det vil kun være opplysninger fra de nevnte variabellistene som samles inn, og de innhentes ved at SSB utleverer et datasett med pseudoanonymiserte data. Dette innebærer at forskerne i PrisonEd ikke har tilgang til koblingsnøkkelen som kobler løpenummeret som knytter hvert individ til deres identitet.

Du kan protestere

Du kan når som helst protestere mot at du inkluderes i dette forskningsprosjektet, og du trenger ikke å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du velger å protestere. Dette må imidlertid skje før dine data er inngått i analyser og publiseringer fra prosjektet.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrevet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

Det er kun de behandlingsansvarlige forskerne ved Institutt for Spesialpedagogikk ved Universitetet i Oslo som har tilgang til datamaterialet. Dataene forskerne får utlevert fra SSB har et løpenummer, og det er SSB som har koblingsnøkkelen. Datamaterialet lagres på en forskningsserver, TSD og Educloud.

De som er inkludert i prosjektet vil ikke kunne gjenkjennes i publikasjon. I publikasjoner omtales deltagere på gruppenivå, og ikke individnivå. Vi vil ikke publisere noen informasjon som kan være personidentifiserende utover det som allerede er offentlig tilgjengelig gjennom SSBs oversikter på nett.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Opplysningene anonymiseres når prosjektet avsluttes, noe som etter planen er 2033.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg fordi forskningsprosjektet er vurdert å være i allmennhetens interesse, men du har anledning til å protestere dersom du ikke ønsker å bli inkludert i prosjektet.

På oppdrag fra Universitetet i Oslo har Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandørs personverntjenester vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- å protestere
- innsyn i hvilke personopplysninger som er registrert om deg
- å få rettet personopplysninger om deg,
- å få slettet personopplysninger om deg, og
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger.

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å vite mer eller å benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- *Anita Lopez-Pedersen, førsteamanuensis ved Universitetet i Oslo, institutt for spesialpedagogikk anita.lopez-pedersen@isp.uio.no eller Christiane Haukedal, førsteamanuensis ved Universitetet i Oslo, institutt for spesialpedagogikk christiane.haukedal@isp.uio.no*
 - Vårt personvernombud: Roger Markgraf-Bye, personvernombud@uio.no, Universitetet i Oslo
- Hvis du har spørsmål knyttet til vurderingen av prosjektet som er gjort av Sikts personverntjenester, kan du ta kontakt med:
- Personverntjenester på epost (personverntjenester@sikt.no) eller på telefon: 73 98 40 40.

Med vennlig hilsen

Christiane Haukedal og Anita Lopez-Pedersen
(Forskere og prosjektansvarlige i PrisoEd)